

En ook weemoedigheid

Wat heb ik toch een prachtig vak. Archeologie.

Neem nu de Nationale Archeologiedagen, net achter de rug. Ik stond bij de simpelste aller attracties; roodwit lint gespannen, replica-muntjes en scherven in de grond gestopt, meer was het niet. Maar wat een enthousiasme bij honderden kinderen (én ouders)! Aandoenlijke reacties bij een 'vondst', die natuurlijk met behulp van de vinder zorgvuldig geregistreerd werd.

Nationale Archeologiedagen, foto auteur

Of als ik voor de klas sta, wat ik regelmatig doe. Dat is altijd een feestje, want archeologie komt heel gemakkelijk binnen. De leerlingen vinden het spannend, en - niet onbelangrijk - het is een beroep waarbij je vies mag worden. Ik doe weleens een testje, dan tel ik vingers aan het begin van de les bij de vraag wie er archeoloog wil worden. Op het einde van de les herhaal ik die vraag, en nooit zijn het er minder geworden. Daar zijn geen Indiana Jones-es of Lara Crofts bij nodig. Om van Freek Vonk nog maar te zwijgen.

Archeologieles, foto Beeldveld, Wilfried Scholtes

In de jaren 1990 werd er een film gemaakt over één van de eerste grote opgravingen die gefinancierd werden volgens het veroorzaker-betaalt-principe, in het tracé van de A27. Eén van de gravers – hij is inmiddels directeur van een opgravingsbedrijf – zei daarin over archeologie simpelweg *Het is het mooiste wat er is*. Ik maak me sterk dat hij dat nog steeds vindt, al bezorgt zijn huidige baan hem vast weleens hoofdbreken.

Want er is genoeg om je zorgen over te maken. Gaan gemeenten niet te ver in hun vrijstellingen van gebieden voor archeologisch onderzoek (*Archeologie, dat zijn sporen van resten van overblijfselen*, liet ooit een wethouder zich tegenover mij ontvallen - sic)? En is het met veel gepraat en politiek vuur, en met de casus Dalfsen als ondergrond, verkregen fonds voor onderzoek naar vondsten van (inter)nationaal belang niet veel te beperkt? Dus ook weemoedigheid...

De bouw trekt weer aan zeggen ze, dus dat geldt dan ook voor het archeologische veldwerk? Misschien wel, maar de bedrijven die dat uitvoeren doen dat noodgedwongen tegen een vierkantemeterprijs die zo laag ligt dat dat het feitelijk niet 'uit' kan. En als ze onverhoopt geconfronteerd worden met een failliete opdrachtgever draaien ze ook nog eens op voor de kosten van de uitwerking van dat veldwerk. Tegelijk is het vaak moeilijk om opdrachtgevers te overtuigen van de noodzaak van het specialistische onderzoek dat onontbeerlijk is voor die uitwerking. Zij willen immers een omgevingsvergunning, en geen pollenonderzoek.

En daarom vind ik het zo belangrijk om zoveel mogelijk kinderen te begeisteren met mijn verhalen over archeologie. Want de kinderen van nu zijn de wethouders en Kamerleden van de toekomst. En zij beslissen straks over de mogelijkheden en kansen voor archeologie. Hopelijk zullen ze ervoor zorgen dat er minder wetten in de weg staan, en praktische bezwaren.

Marie-France van Oorsouw